

LLAÜTS A LA MARE El llaüt és una de les tipologies més pròpies de les Illes i, per sort, a les nostres costes encara se n'hi poden veure molts, tot i que la seva fabricació actualment a Mallorca és gairebé nul·la. L'*Alzina*, a la imatge, s'ha restaurat gràcies a un conveni amb el Consell de Mallorca i la Fundació Drac. Ara mateix, l'associació també recupera el *Port Blau*, que és remodelat a l'Escola de Mestres d'Aixa del Consell.

LA PARTICULARITAT DE LA LLANXA FELANITXERA La seva localització està gairebé focalitzada a la zona de Portocolom i la principal característica és la proa llançada, que les diferencia dels bots tradicionals. A la imatge hi podem veure *David*, un exemplar que de moment es troba, i no en les millors condicions, a les coves de Bellver, un espai facilitat gràcies a un conveni amb Cort.

PASTERES: UNA ESPÈCIE EN PERILL Les pasteres es caracteritzen pel fet de tenir la part anterior completament plana, sense quilla, cosa que els permetia navegar per aigües molt poc profundes i sense onatge. La de la imatge és ara al taller del mestre Joan Màrius Rebassa, que n'ha iniciat el procés de restauració. Amb el temps, l'embarcació fou revestida de fibra de vidre i adaptada per anar amb motor.

Mà de mestre d'aixa

L'Associació d'amics del Museu Marítim centra tots els esforços en la recuperació d'embarcacions tradicionals i espera trobar algun dia un espai on poder mostrar als mallorquins la seva història

Text: **N. Martí**
Fotos: **N.M. / Arxiu**

PALMA Primer va ser el torn de l'*Alzina*, un llaüt que, restaurat per l'Escola de Mestres d'Aixa del Consell de Mallorca, ja fa dos estius que solca la nostra mar. Després, la sort arribà per a un gussi provinent de l'Autoritat Portuària a qui el mestre Joan Mariano Rebassa guarí les ferides del temps i, tot i que ja no podrà tornar mai a l'aigua, la nau respira tranquil·la en un dels locals de l'Associació d'amics del Museu Marítim de Mallorca.

En aquests moments, *Famir*, un bot datat dels anys 60, es troba a la cooperativa Jovent esperant l'inici del curs vivent i a disposició dels seus alumnes, que també li hauran d'acabar de curar les nafres, a la vegada que estudien i entenen el funcionament i els elements de les embarcacions tradicionals. A la platja de Palma hi agonitza, de moment, un dels pocs exemplars de pastera que queden a Mallorca amb el

mestre Rebassa al capdavant de l'operació. Mentrestant, a les coves de Bellver continua encara a la llista d'espera *David*, una llanxa felanitxera que també ha de passar per la consulta.

Totes aquestes classes de barca -llaüt, bot, pastera, gussi i llanxa felanitxera- són bons exemples del nostre passat mariner que, en un món en què la fibra de vidre pareix que ha guanyat la batalla, viuen en el perill de l'oblit i la desaparició.

L'Associació d'amics del Museu Marítim, que té a compte seu una quinzena d'embarcacions, s'ha proposat restaurar, si més no, un exemplar de cada espècie. "El problema -comenten- continua sent el de sempre, que no tenim enlloc on exposar aquestes barques. La nostra intenció és ara tenir-ne restaurades les quatre tipologies bàsiques per oferir-les a algun centre, museu... el que sigui... i que la gent pugui contemplar com era el nostre passat mariner". Així s'expressa Hortènsia Blanco, presidenta de l'associa-

ció. Que aquest tipus de naus genera interès ho sap prou bé Joan Màrius Rebassa, un mestre d'aixa que té el taller a pocs metres de la Platja de Palma. "Quan faig feina amb la porta oberta, sempre s'atura gent a contemplar les barques, sobre-

tot turistes del Nord, que pareix que tenen molta més sensibilitat que nosaltres per les embarcacions tradicionals", comenta aquest professional, que ara mateix s'ocupa d'una pastera, tot i que el resultat, per ara, no és gens optimis-

ta. "En aquesta barca hi feren un revestiment de fibra de vidre i té molts d'afegits. En el moment de llevar-los, hem descobert que la fusta està en molt males condicions", assenyalava el mestre.

L'objectiu dels Amics del

Museu Marítim no és que aquestes naus puguin tornar a la mar -certament, n'hi ha moltes que ja no tenen llicència-, sinó que el que volen és fer-ne "restauracions arqueològiques i documentar-les, a fi que no se'n perdin les estructu-

“**Hem conservat les diferents tipologies d'embarcacions. Ara les volem mostrar**”

HORTÈNSIA BLANCO
Assoc. d'amics del Museu Marítim

“**Els estrangers, del Nord tenen molta més sensibilitat que nosaltres amb el patrimoni**”

JOAN MÀRIUS REBASSA
Mestre d'aixa

Joan és un jove que s'ha implicat de ple en la restauració del bot *Famir*.

UN BOT AMB FINALITATS SOCIALS Amb la proa sense nas i la popa plana, aquest bot, de nom *Famir*, es troba ara mateix a la cooperativa Jovent, per a joves en risc exclusió social. De moment, ja n'han llevat la pintura i l'han fet net per tal de veure'n l'estructura. Per a aquests al·lots, és tot un luxe poder treballar sobre un "ésser" amb tanta història dedins.

UN GUSSI RESTAURAT Amb una estructura semblant a la dels llaüts, encara que d'una mida inferior, aquest gussi és una de les primeres embarcacions restaurades per l'Associació d'amics del Museu Marítim, a més de l'*Alzina*. L'estat que presenta no li permet tornar a la mar, però se n'ha fet una restauració arqueològica que permet documentar-ne les formes.

res", manifesta Blanco.

L'associació, sense ànim de lucre, manté tot aquest procés de conservació amb una petita subvenció de la Conselleria Insular de Cultura i Patrimoni, les quotes pagades pels socis i diferents convenis que tenen amb entitats i administracions. Un d'aquests programes és el del centre Jovent, que treballa amb joves en risc d'exclusió social i que, amb Jaume Amengual com a professor, s'ha proposat fer feina en el bot *Samir*. "És un conveni de retroalimentació perquè, d'aquesta manera, els al·lots poden

veure com era una barca de bon de veres i l'associació s'estalvia molts de doblers en mà d'obra", declara Amengual.

Un dels joves inscrits a la cooperativa és Joan, que s'ha fet càrrec d'arreglar el pal de la petita nau. Ell, que amb prou feines havia pujat mai a cap barca, ha descobert gràcies al seu mestre una professió que desconeixia i a la qual ara voldria dedicar el seu futur. De ben segur, la seva mà serà de gran ajuda en aquest món maltat de les embarcacions tradicionals, que de cada dia agonitza més. •

Enyorats anys vuitanta

PALMA Les germanes Bea, Carlota i Maria Saura recuperaren ahir del seu vestuari muscleres i lluentons i, ben xalestes, es plantaren al Palma Arena. "A les sis en punt ja hi érem. Hem anat a comprar tota aquesta vestimenta per disfressar-nos de joves dels anys 80 i passar tota una vetlada nostàlgica", afirmaren mentre esperaven l'actuació de Jaime Urrutia, exintegrant de Gabinete Caligari.

Devora elles, hi havia una parella que també recordava la seva joventut amb cada una de les cançons que ahir sonaven al Palma Arena en el primer festival Retropop. "Hem vingut sobretot pel grup La Guardia, perquè nosaltres ens enamoràrem amb ells i ens feia ganes tornar-los a veure", declararen Miguel Ángel Feria i Malén Tugores.

Són alguns exemples de les prop de 4.000 persones que ahir horabaixa -i fins a les tres de la matinada- animaren el velòdrom amb grans dosis de nostàlgia. Enmig de tot plegat només hi havia un defecte, que tots coincidien a remarcar: la calor. Un problema de l'aire condicionat provocà que s'encengués tard i el recinte es con-

Jaime Urrutia va ser un dels participants en aquest festival dedicat als anys 80. Fotos: N. Rincón

Molta de gent es congregà ahir al Palma Arena.

vertí molt de temps en un carull de ventalls del més pur estil Locomia.

Formacions com Tennessee, El Norte, Amistades peligrosas, La Trampa, Los Refrescos i, inesperadament, Los inhumanos, començaren a animar la gent amb actuacions breus però carregades de records. Més tard, El regreso i Jaime Urrutia posaren el Palma Arena en el punt just d'ebullició per rebre mítiques bandes com Los Rebel·des, Tam Tam Go, La Guardia i La Frontera. • **N. Martí**

L'any passat, 9.200.000 nens van morir abans de fer els 5 anys per causes fàcilment evitables

Quan un nen arriba als cinc anys, ja ha superat les principals causes de mortalitat infantil. Amb només 40 cèntims al dia podem enviar una caixa amb tot el que un infant necessita per arribar als 5 anys.

Fes-te soci d'UNICEF Et necessitem

www.unicef.es
902 31 41 31

MALLORCA PLANETARIUM
Observatori Astronòmic de Mallorca
Consell de Mallorca

PROGRAMACIÓ DIVULGACIÓ CIENTÍFICA
PRIMAVERA-ESTIU 2010

+ DIVENDRES 23 DE JULIOL, a les 20.00 hores al Mallorca Planetarium i observatori astronòmic.
Estrena del programa full-dome **MONS DE GEL** amb motiu de l'Any Internacional de la Biodiversitat

+ DIMECRES 12 D'AGOST, a partir de les 22,30 hores al Mallorca Planetarium i observatori astronòmic.
NIT DE SANT LLORENC, observació dels meteors Persèides i sessions contínues full-dome al Planetarium.

+ DISSABTE 21 D'AGOST, a les 19,30 hores al Mallorca Planetarium
CONSTEL·LACIONS, ESTRELLES I PLANETES, dins el cicle d'astronomia i cultura popular a càrrec del professor Lluç Mas Pocatov.

INFORMACIÓ I INSCRIPCIÓ:
TEL. 971 51 33 44
cienciaplanetarium@gmail.com

Obra Social
SA NOSTRA Caixa de Balears

NOU SERVEI

Excursions a cabrerA
- Colònia de Sant Jordi -

RESERVES AL:
971 64 90 34

WWW.EXCURSIONSACABRERA.COM